

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu

דרשו ד' ועוז

קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שני ח' אייר תשע"ט | דף היומי בבלי: בכורות כו.

דף היומי בהלכה: מסעיף ט' עד סעיף י"ג.

מוסר: חפץ חיים כלל ה' אות ז' עד סוף כלל ה'.

קנין חכמה הלימוד השבועי: חובת הלבבות שער הבחינה פ"ד 'והשביעית' עד פ"ה 'ואחר כן ישיב אל ליבו'

כשאליהו הנביא הופיע בחנות הכל-בו בעיירה | הסגולה המיוחדת של יום ח' באייר השנה | "קיבלתי מסר ישיר מהשמים" | 1633

על דא ועל הא

הגשתי להם כיפות, אך הם אמרו: לא, זו טעות. הם ביקשו לצאת, ואני התחננתי שישארו...

הרה"ג רבי יצחק דוד גרוסמן מסביר איך דווקא בימי ההכנה לקראת מתן תורה, אנחנו חוזרים למה שהיה אז ביציאת מצרים, שם עזבנו את מקור החטא ונעשנו לכלים המזכירים לקבל את התורה

לאחר שהבינו את טעותם המצערת: כל יהודי כותב בכל רגע את הספר תורה האיש שלו, אמרתי להם, כמו שנאמר "וכל מעשיך בספר נכתבים".

הם התרצו להישאר והמשכנו בתפילה. הם השתלבו בריקודים, ואחר כך הקשיבו פעורי פה לדרשות שנישאו שם. לאחר התפילה ביקשתי מהם שיתללו אלינו לשפת הים, שם הקימו במה מאולתרת עם שולחן שבת. המונים כבר נכחו במקום ואף השניים תפסו את כיסאותיהם קרוב לבמה, עוקבים בחשש אחר ההתרחשות.

לאחר הקידוש נשאתי דברים קצרים. בדבריי חזרתי על המוטיב אותו אני חי מיום היוולדי ואשר ראיתי אצל אבא זצ"ל ראש הישיבה: אין דבר אבוד בעולם. אין נשמה אבודה בעולם. כל יהודי הוא חלק אלוק ממעל וכן של מלך מלכי המלכים הקב"ה האוהב ומחבב אותו כאהבת אב לבנו.

הבטתי כל העת על שני האורחים הבלתי קרואים, שהם, לעומת האחרים, באו לפגוש את הסופר דויד גרוסמן ורק בטעות נקלעו ל'טיש' החסידי על שפת ימה של תל אביב.

שיגורי הרקטות בימים האחרונים החזירו אותי לימי 'עופרת יצוקה', בימים אלו לפני עשור בדיוק. מודעות ענק נתלו בלב תל אביב רבתי. ארגון 'ראש יהודי' הפועל בעיר קרא לשבת התחזקות וסמינר יהדות בראשותי. זו הייתה שבת בלתי נשכחת. יהודים מכל הסוגים באו להתחמם בלב הזוהמה של עיר החולין.

עם כניסת השבת ושירת 'לכה דודי', הופיעו שני אנשים בפתח בית הכנסת, אך מראם היה שונה משאר האנשים. הם באו ללא כיפות לראשיהם. מינימום התחשבות אין להם בקדושת בית הכנסת? תמהו חלק מהמתפללים, אך אני הסיתי את הקריאות, רצתי אליהם וכיבדתי אותם לשבת. הגשתי להם כיפות, אך הם אמרו: לא, זו טעות. הם ביקשו לצאת, וממש התחננתי בפניהם: אם כבר הגעתם, כנראה שכן רציתם לבוא, אז תישארו עמנו.

תשובתם הפתיעה אותי: ראינו מודעות שהסופר דויד גרוסמן ימסור הרצאה, באנו לשמוע אותו, אבל כנראה שחלה טעות וזה לא כאן. גם לי קוראים דויד גרוסמן, אמרתי להם, וגם אני סופר מהולל, כותב ספר בימים אלו. איזה ספר? שאלו השניים במבוכה

הכתוב אומר "לבלתי ידח ממנו נדח" ואנחנו הולכים בדרכיו של הקב"ה - מה הוא מרחם על כל יחיד ויחיד כך גם אנו מצווים לאהוב כל איש מישראל כמו בן יחיד שלנו, לחבבו, לקרבו ולהכניסו תחת כנפי השכינה.

הרבה לאחר חצות ליל, רוח קלילה באה מכיוון ים תל אביב. אני יושב עם ישראל זעירא, מי שעומד בראשות הארגון היקר הזה העושה נפשות לה', מתעמקים בדברי אור החיים בפרשה. לפתע מתיישבים לצדנו שני האורחים הבלתי קרואים.

כבוד הרב, הם שואלים, מניין הביטחון כי גם מי שכבר שקע בחטאו כה הרבה שנים ימצא את הדרך חזרה? אמרתי להם: אתם מאמינים במשיח? בוודאי, הם ענו קול אחד. אתם מאמינים ביציאת מצרים? כן. בטח.

אתם יודעים איך בני ישראל היו שקועים במ"ט שערי טומאה במצרים, שהייתה הגלות העמוקה של כל הגלויות. והם היו שם כה הרבה שנים, מאתיים ועשר שנים, ובכל זאת, ברגע אחד, נגלה עליהם מלך מלכי המלכים הקב"ה והוציאם מעבדות לחירות, מיגון לשמחה, ממצרים למתן תורה. אז לא תאמינו שברגע אחד הקב"ה יכול למשות עוד נשמה ולהעלותה על דרך המלך?!

דווקא בימים אלו, של ימי ספירת העומר, כהכנה לקראת מתן תורה, אנחנו חוזרים למה שהיה אז ביציאת מצרים. שם עזבנו את מקור החטא כי זו מהות התשובה והתיקון: לסור מן הרע ולעזוב את החטא. וברגע שעזבו, הם נעשו כלים מוכנים לקבל את התורה, המאירה את חיינו עד עצם היום הזה.

בואו יהודים, בואו תצטרפו, וכתבו פרק נוסף בספר של דויד גרוסמן, אמרתי להם. והם באו.

פרשתנו, פרשת אמור, פותחת בפסוק: "ויאמר ה' אל משה... אמור אל הכהנים בני אהרון ואמרת אליהם לנפש לא יטמא בעמיו". רש"י על אתר מדייק על כפילות הלשון של 'אמור... ואמרת'. ומבאר כי הכוונה היא "להזהיר גדולים על הקטנים".

הרבי מליובאוויטש זי"ע היה מדייק כי ציווי זה של להזהיר הגדולים על הקטנים יש בתורה רק שלושה פעמים: באיסור אכילת שקצים, איסור אכילת ושתיית דם ואיסור טומאת כהנים בפרשתנו. ולמה דווקא בשלושה עניינים אלו?

מבאר הרבי בקדשו כי כשעוסקים בחינוך יש שלושה דברים שיכולים להביא לידי רפיון: כשהאדם ירד מרמת המוסריות גם בדברים שנפשו של אדם קצה בהם, כשאדם מתרגל לחטא וכשהמצווה היא על שכלית ובלתי הגיונית.

כנגד שלושה אלה באו חז"ל וציוונו להזהיר גדולים על הקטנים ביסודות אלו: המאפיין של איסור אכילת שקצים הוא שזה דבר שנפשו של אדם קצה בו; המאפיין את איסור אכילת דם הוא שבני ישראל היו רגילים ושטופים באכילתו והמאפיין את איסור טומאת כהנים הוא שזה דבר על שכלי.

ומכאן למדנו שלושה כללים בחינוך: אל יחשוב אדם כי היות ופגש בהתנהגות גסה ושפלה ביותר, הרי שאין לו תקנה, קמ"ל להזהיר גדולים על הקטנים. ואם ימשיך ויסבור אדם כי מי שכבר התרגל לחטא ושקוע במריו - אי אפשר להוציאו, בא הכתוב להזהיר גדולים גם באיסור שתיית דם, ואם יחשוב אדם שרק בדברים המובנים ניתן לשכנע אדם לתורה ולמצוות, מה שאין כן דברים שאינם ניתנים לפרשנות ולשכל, באה התורה ומלמדת אותנו את פרשת טומאת הכהנים.

בחינוך אסור להרים ידיים, קראתי בקול. אין נפש אבודה,

על דא ועל הא

"פעם נסעתי עם נהג מונית וסיפרתי לו את הדברים האלה, ואמרתי לו: גם אתה משרת את הציבור, ועושה טובות כל היום. ואמר כי מעולם לא עלה בדעתו לחשוב על זה..."

"גם מי שעוסק במלאכה פשוטה מאוד יכול לזכות למדרגות שאין לשער"

גדולים באו אליו לבקש ברכות - והברכות התקיימו. וכפי הנראה זהו מפני שהיה בעל מדרגה באמונה, עם ההנהגה של אמונה, שויתי השם לנגדי תמיד, שכל ההנהגה עם אמונה שהכל בידי שמים, והרגשה שכל מה שאני חי כל רגע זה בידי שמים. אמנם קשה מאד להרגיש את זה, אך כנראה שהוא היה יכול, לחיות עם האמונה בכל רגע, עם שבח והודאה להקב"ה, אפילו בלב. לא

במסילת ישרים בסוף הספר כתב: "וכבר יכול להיות חסיד גמור איש שמפני צרכו הוא בעל מלאכה פחותה, כמו מי אשר לא יפסוק מפיו הלימוד". היינו שגם מי שעוסק במלאכה פשוטה מאד, יכול לזכות ולהגיע למדרגות שאין לשער.

וידוע שבתל אביב היה סנדלר בעל מדרגה, רבי משה יעקב רביקוב זצ"ל, שהיה נותן ברכות וברכותיו היו מתקיימות. אנשים

טובים, ואמנם זוהי הפרנסה שלך, אבל עליך לזכור בעיקר את החסד שבזה, לחשוב על אהבת החסד, ולשמוח בזה, ואם תזכור זאת - תזכה בהרבה זכויות!

ופעם נסעתי עם נהג מונית וסיפרתי לו את הדברים האלה, ואמרתי לו: 'גם אתה משרת את הציבור, ועושה טובות כל היום', ואמר כי מעולם לא עלה בדעתו לחשוב על זה. אדם צריך לשים לב ולשמוח במעשים הטובים שהוא עושה.

וזה שייך גם בבעל משפחה, שעסוק בצרכי המשפחה, הרי הוא עושה חסד עם בני המשפחה, מתוך אהבת הבריות, וצריך לשמוח בזה. ואמנם כן הוא טבע האדם לעזור למשפחתו, אבל סוף סוף זה טבע טוב של אהבת הבריות, וצריך לשמוח בזה שהוא עוסק במעשים טובים.

(דרכי החיזוק קורח תשע"ח)

צריך דווקא בדיבור אלא בלב, שבח והודאה להקב"ה על החסד שהוא עושה איתו, ובזה קיבל זכויות עצומות כאלה.

והיה עושה באמונה את עבודתו, מתוך אהבת חסד, כמו ששמעתי פעם מבעלי מוסר שאומרים (עיין דחו"מ ח"א מאמר סה, ומכתב מאליהו ח"א עמוד 34 בשם הגר"ס) "כשהוא עושה נעליים הוא רוצה שהשני ייחנה", כלומר שיש סנדלר שתופר מנעלים מתוך אהבת חסד, שרוצה להיטיב לזולתו שיהיו לו נעליים מתוקנות, ואף על פי שהוא עוסק בזה לפרנסתו, מכל מקום הוא שמח יותר בחסד שבזה, והפרנסה אינה עיקר אצלו, אלא החסד, ומחשיב יותר את החסד שהוא עושה.

ומעשה שהיה במרן המשגיח רבי יחזקאל לונגשטיין זצ"ל, שפעם שהה ליום אחד בבית החולים תל השומר, והיה שם אח שטיפל בו, ותפס המשגיח את ידו ואמר לו: דע לך שאתה עושה כל היום טובות לאנשים, והנך עסוק כל הזמן בחסד ובמעשים

הסיפור היומי

היא הולכת, לוקחת סולם, מטפסת, מביאה, מניחה את החבילה על השולחן. ופתאום רואה שהגוי איננו טוב, לא נורא, ברוך שפטרנו - - שילך. אך היא מסתכלת, א בראך! הוא שכח פה את הארנק...

כשאליהו הנביא הופיע בחנות הכל-בו בעיירה

אמר לו בעל הבית: "אתה יודע מה? תמתין לי, תכף אשוב, אמלך באשתי ומה שהיא תאמר אעשה". יצא הבית, סיפר לה את כל הסיפור והעלה את הספק: "לומר כן? לומר לא? מה שתגידי לי אעשה, ושלום על ישראל".

"לכזה ערב אין אפשרות לסרב. תן!" - אמרה. שב על עקבותיו ונתן לו את הסכום - לשלושה חודשים. הלב דפק לו, הוא הרי יכול להעלם מהעיר. הלב דופק, ואת הנעשה אין להשיב.

בדיוק ביום הפירעון, בעל הבית לא היה בעיר, נסע למסחר לעיר הברירה, ורעייתו עמדה בעסק. נכנס גוי שחור ואמר כי הוא מעוניין לקנות בד לבגד. היא הציגה לו בדים, והוא החל להתווכח: "לא נראה לי, לא טוב, האם אין לכם דוגמא נוספת?"

"יש שם משהו למעלה, אבל כבר יצא מהמודה" - אמרה בעלת החנות. "בכל זאת, תביאי לי מלמעלה, נראה".

הולכת, לוקחת סולם, מטפסת, מביאה, מניחה את החבילה על השולחן. הגוי איננו טוב, לא נורא, ברוך שפטרנו - - שילך. אך היא מסתכלת, א בראך! הוא שכח פה את הארנק... עכשיו כבר יהיה בלאגן. הוא יאמר כי היה לו בארנק מיליון רובל, ונגנב. סיפור נורא.

היא התחילה לרוץ עם הארנק בבהלה לחפש את הגוי. חיפשה ברחוב הראשי, המשיכה להתרוצץ ימינה ושמאלה והאישי איננו

שח הגה"צ רבי ראובן קרלנשטיין זצ"ל: אבי ז"ל סיפר לי געוואלדיגע מעשה שסיפרו בעיירה בילדותו. בשעת מעשה היה רעש גדול מהסיפור.

בעיירתם התגורר יהודי ירא שמים בעל אמצעים, שברשותו חנות כלבו - מכשירי תפירה ומכשירי כתיבה ומעט בגדים. יום אחד נכנס יהודי זר לחנות וביקש ממנו בהלוואה סכום מכובד: חמשת אלפים רובל. אמר לו בעל החנות: "הבא נא 'ערבים' כי אינני מכירך". אמר לו הלווה: "כמו שאתה לא מכיר אותי, גם אחרים בעיר אינם מכירים אותי. אני אדם נאמן אבל אין לי דרך להוכיח לך זאת, ואין מי שיחתום לי כאן ערבות". אמר לו: "אם כן עוד יותר גרוע. מה אני יכול לעשות?"

"ומה אני יכול לעשות, כאשר אני זקוק מאד להלוואה", שאל הלווה בכאב, ולאחר מחשבה הוסיף ושאל את בעל החנות: "האם די לך בערב יחיד?" - כן. אם הוא ידוע, ואם הוא בעל יכולת. היהודי יצא מהחנות ושב עם שטר חתום, שכתוב עליו: "מלווה ה' חונן דל".

נו, האם הוא ערב ידוע? כלום יש לו יכולת?... בעל הבית היה נבוך, התעוררו אצלו ספקות ומחשבות - מה אני עושה עכשיו, האם אני יכול לומר 'לא'? וכי אינני סומך על הקב"ה?! מצד שני - הוא אומר שהקב"ה ערב, הוא אומר...

הוא פותח ורואה שם חמשת אלפים רובל. בדיוק הסכום שהלווה לאותו יהודי! מיהר האיש לבית הרב לשאול אותו. הרב היה איש קדוש, והוא הפטיר: "אין כל ספק שהגוי הנראה הוא אליהו הנביא. הקב"ה היה ערב, והוא נשלח להחזיר את כסף ההלוואה, אלא, בגלל שהחלטה לתת לא היתה שלך בעצמך כי אם של אשתך, לכן היא זכתה לראותו - את אליהו הנביא". אחרי צהריים הגיע הלווה בעצמו וביקש להחזיר את הכסף. אמר אמר לו המלווה: פעמיים אני לא לוקח... הערב שלך כבר החזיר את החוב".

(יחי ראובן בהר תשע"ח)

לא נמצא בשום מקום. היא עוררה סביבה בהלה, הכול שמעו את הסיפור וריחמו עליה. אנשי העיירה סייעו לה לחפש אותו בסמטאות, אך דומה שהאדמה בלעה אותו. מה נעשה? צרה גדולה.

בקושי הגיעה הביתה מתוך צער והמתנה לשוב בעלה. כאשר הגיע, בקושי הצליחה לספר לו את מה שקרה. אמר לה: "תקשיבי, קודם כל נפתח ונראה כמה יש, אולי באמת יש מיליון? נראה מה קורה..." והיא צעקה: "לא! רק זה לא! נוכל לומר כי לא פתחנו, אנחנו לא יודעים כלום. כי אם פתחנו בודאי לקחנו". והוא היה סבור לומר: נפתח ונראה מה יש בו.

פרשת השבוע

החלטת הגר"י זילברשטיין היתה, שסכום הפיצוי יהיה בסף 10 אלף שקלים, ועוד שמונת אלפים ש"ח בגין עוגמת הנפש. גם יתר הת"ח הסכימו שמדובר בסכומים הגיוניים, וזו היתה התשובה ששיגרו לרבה של הקהילה ההיא

יחי אחיך עמך (ויקרא כה, לו)

בערב שביעי של פסח הגיעה אל הגר"י זילברשטיין שליט"א שאלה דחופה מרב המכהן באחת הקהילות החרדיות בעיר פלוגית בארץ ישראל. השאלה היתה דחופה ולכן כינס הרב שליט"א לאחר תפילת ותיקין כמה מחשובי הת"ח במנין, כדי להיוועץ בהם כיצד לפסוק.

המדובר היה באדם, שלצורך הענין נקרא לו ראובן, שהוציא שם רע על בעליה של חנות פלוגית, שנקרא לו שמעון. השם הרע - כלל בתוכו גם הפרחת שמועות ששמעון הוא גזלן ונוכל, ועוד ועוד, ולכן אסור לקנות אצלו.

שמעון הכחיש בתוקף את השמועות הללו, אבל ראובן המשיך בהוצאת השם הרע, והזיק לו מאוד בפרנסתו. - עד שהשי"ת החליט לגבות את חובו, ואשתו של ראובן חלתה במחלה קשה. היא הבינה שהמחלה באה עליה כתוצאה ממעלליו של בעלה, ותבעה ממנו לפייס את בעל החנות, אחרת היא תתגרש ממנו. גם ראובן עצמו הבין שהמכה שבאה עליו ועל משפחתו, ניתנה בגין מה שעשה לשמעון, והגיע להתפייס עם בעל החנות, שכפוי מראש אמר שהוא אינו מוכן, ואינו מסוגל, למחול לראובן על כל מה שעשה לו במשך תקופה כל כך ארוכה.

ראובן פנה אל אביו של שמעון, וביקש ממנו שינסה להשפיע על בנו, אבל גם זה לא עזר. שמעון חזר ואמר, שהפשעים שנעשו נגדו היו כל כך קשים, שהוא אינו מסוגל למחול. בסופו של דבר התרצה קמעה, ואמר שאם ראובן יפצה אותו בסכום נכבד על הנזק ועוגמת הנפש שעשה לו, הוא יהיה מוכן למחול. השאלה שהגיעה אל הגר"י זילברשטיין היתה מה הסכום שנראה מתאים לפיצוי

במקרה זה? השאלה הועברה באמצעות מיודענו הרב ישי דביר. כאמור, אחרי התפילה ניגש הרב שליט"א אל הרה"ג רבי יצחק קובלר שליט"א, המכהן כדיין בבית הדין המיוחד של כולל 'בית דוד', כדי להיוועץ יחדיו בנושא. בשלב מסוים התקבצו תלמידי חכמים נוספים, שהביעו גם הם את דעתם. ההחלטה של הגר"י זילברשטיין היתה שסכום הפיצוי יהיה בגובה 10,000 ש"ח, ועוד 8,000 ש"ח בגין עוגמת הנפש המרובה שנגרמה לראובן.

את החלטתו הסביר הרב, שכיון שהנזק נגרם לדוד לאורך שנתיים, הרי שהפיצוי צריך להיות בסכום משוערך של חודש, וכיון שמדובר בעיר שתושביה אינם נחשבים כאנשים אמידים, והרבה פחות מזה, הרי שמשכורתם מגיעה בערך ל- 10,000 ש"ח. גם יתר הת"ח, והגר"י קובלר, הסכימו שמדובר בסכומים הגיוניים, וזו היתה אפוא התשובה ששיגר הגר"י זילברשטיין לרבה של הקהילה ההיא.

ומה היה הסוף? פסק הדין הגיע אל שמעון, בעל החנות, אבל כאשר ראובן הגיע אליו עם 18,000 השקלים, על מנת לשלם את הקנס שהושת עליו, אמר שמעון שהוא מוחל על הכל, ואינו רוצה לקבל ולו אגורה אחת. גם כאשר אמרו לו, שהלא יש כאן עסק עם אשה חולה, המאיימת להתגרש מבעלה, השיב שמעון ואמר שכל כוונתו היתה לא לקבל את כסף הפיצויים, אלא שהדברים יובאו לדין תורה, וראובן יידע שיש דין ויש דיין, אבל מעולם לא התכוונתי לגבות ממנו כסף, אמר.

כל מי שניסה לשכנעו ליטול את הפיצויים, לא הצליח, וכך התפייסו השניים, ועשו שלום ביניהם.

(קול ברמה)

פתחתי את הספר באופן אקראי, והנה, מה תוכן המילים שקופצות מול עיני? "מה שכתבת היום בסוגיה של נוטפים שרבו על הזוחלין... יפה יפה כתבת, יפה יפה הורית!"

חזו חזו בני חביבי

שרבו על הזוחלין והכרעת כשיטת רבינו תם, יפה יפה כתבת, יפה יפה הורית!"

ראיתי בזה חיזוק משמים. מסר ישיר ממרומים, ששמחים עם זה שלמדתי תורה.

ביום חמישי סיפרתי את הסיפור ב'קו השגחה פרטית' כדי לשתף את כולם בשמחה שהקב"ה שמח אתנו בימי בין הזמנים עם כל מילה של לימוד תורה. למחרת ביום שישי ראיתי באחד מבתי המדרש הגדולים שמתפללים שם בנוסח ספרד, סידור בנוסח אשכנז, ששייך לשיבה באזור מגוריי. החלטתי לקיים מצוות השבת אבדה, ולקחתי אתי את הסידור. נכנסתי לספריה בישיבה והנה אני רואה מהדורה חדשה של הספר מגיד מישרים לפרשות ויקהל פקודי, שם מסופר שהמהר"ם מרוטנברג מזכיר את הרבינו תם באותו ענין בדיוק של נוטפים שרבו על הזוחלין.

שנים שאני מחפש את הפסקה הזאת, ולא מוצא אותה, ובדיוק אחרי שאני מספר את הסיפור, הנה, בהשגחה, אני רואה את הדברים בפנים הספר באופן ברור ונהיר.

(גיליון השגחה פרטית קדושים-אמור)

לפני חמישים שנה בתקופת בין הזמנים, הגעתי לביתי שבלונדון, אחרי שלמדתי בהתמדה בישיבה במשך כל זמן החורף. הבעיה הייתה שלא הלכתי לישיבת בין הזמנים, מה שבימינו כל כך מקובל, ולבושתי בזבזתי את הזמן.

אל בית הורי הגיעו אורחים שנהגו להגיע אליהם בשנים האחרונות. זוג צעיר. האברך ראה אותי מבזבז את הזמן והציע לי ללמוד אתו חברותא. נענתי להצעה, וככה ישבנו ולמדנו הלכות מקוואות, בסוגיה של הבית יוסף "נוטפים שרבו על הזוחלין", סוגיה רחבה שעוסקת בשאלה אם מותר לטבול בנהרות. אחרי כמה שעות של לימוד, ביקשה ממני אמי לנקות את ארון הספרים לפסח. עברתי ספר ספר, והנה אני רואה ספר נדיר שנכתב לפני שלוש מאות שנה (אז - היום שלוש מאות וחמישים שנה) ושמו "מגיד מישרים לבית יוסף".

הבית יוסף ז"ע, היה לו מלאך שהיה מגיד לו עניינים שונים, ובספר זה כתב הבית יוסף את דברי המלאך. הספר עניין אותי ורציתי לראות מה זה. פתחתי באופן אקראי, והנה, מה תוכן המילים שקופצות מול עיני? "מה שכתבת היום בסוגיה של נוטפים

יהלומים מגדולי ישראל

היהודי קיבל את הטלפון, והשתאה מאוד. זמן רב שהוא משתוקק לעבור לסביבה יהודית, ולא הורה לו הרבי לעבור, ודווקא עתה כאשר התרגל למצבו, הרבי מורה לו לעבור!

מעשה שסיפר הגה"צ אב"ד סאנטוב שליט"א

לא נשמע ממנו דבר מה בענין הנ"ל. ביום אחד שאל הרבי את הגבאי "מה קורה עם חסיד פלוני, שכן כבר זמן רב לא נשמע ממנו כלום בענין מקום מגוריו וחששותיו מהגויים"... וביקש הרבי מהגבאי שיתקשר להחסיד הנ"ל ושאלהו על כך.

הגבאי התקשר אליו תיכף ומיד, ושאל בשם הרבי מה קורה, והחסיד השיב שברבות הימים הוא התרגל למצבו ולמקום מגוריו בין הגויים, וכבר אין הדבר כל כך גרוע כמו שהוא חשב - ס'נישט אזוי געפערלעך - הכל בסדר...

כששמע הרבי את תשובת החסיד, הורה לגבאי שיתקשר שוב

אחד מחסידי הרה"ק מסקווירא זי"ע שהיה גר במקום רחוק מרבו, ואשר מסביב לביתו גרו הרבה גויים, היה מתאונן תמיד בפני רבו שהוא אינו יכול לסבול את הגויים, ושהדבר זר ומרוחק להנהגתו, ושהוא מפחד על ילדיו איך יוכלו לגדול לתלמידי חכמים יראים ושלמים כשהם עדים לזילותם של הגויים הגרים במרחק קרוב לביתו, ושלח לשאול את הרבי שוב ושוב אם לא עדיף שיעבור לסביבה יהודית יותר, וכל העת היה הרבי משיבו בקצרה "יהיה טוב!"...

כעבור תקופה פסקו לפתע ה"שאלות" של אותו חסיד, ושוב

- אזי לדידי לא ראיתי שום צורך להורות לך לעבור דירה, כי ידעת נאמנה שכל עוד אשר אינך יכול לסבול את הגויים, סימן מובהק של טהרה הוא, ולא היה צורך בהול שתעבור משם, כי כאשר יש התנגדות מצדך ואינך רוצה להתרגל למצב רוחני ירוד, אין הגויים יכולים לקלקל אותך בהתנהגותם, בבחינת מה שאמרו חז"ל (מס' פסחים דף י"א ע"א) "הוא עצמו מחזר עליו לשורפו, מיכל קאכיל?" שכן כשמתעבים דבר מסויים אין רוצים בקירבת הדבר.

לא כן עתה, כאשר אתה מזמר זמירות אחרות, ואתה אומר שהדבר אינו כל כך רע מבחינתך, ואתה מתרגל למצב מגורי הגויים בסביבתך, ושוב אין החשש לחינוך ילדיך טורד את שלוותך, הרי זה סימן שאתה כבר סובל את הגויים, ואתה מתחיל להיות מושפע מהם, וזה אסור שיהיה בתכלית האיסור - ואינני מסכים לכך בשום אופן! - לזה אסור להחריש, ואפילו לרגע, ועל כן הוריתך שתעבור לאלתר לסביבה יהודית בה תוכל לחנך את ילדיך בדרך התורה והיראה!...
(נועם שיח פסח תשע"ט)

להחסיד ויצווה אותו לאלתר לעזוב את מקום מגוריו ולעבור למקום סביבה יהודית!

היהודי קיבל את הטלפון, והשתאה מאוד לנוכח העובדה, שהלא זה זמן רב שהוא משתוקק לעבור לסביבה יהודית, ולא הורה לו הרבי לעבור, ועתה כאשר הוא התרגל למצבו והוא כבר אינו מרגיש צורך לעבור, אז דווקא הרבי מורה לו לעבור!

הדבר הציק לו במאוד, והחליט לנסוע אל הרבי ולשטוח בפניו את שאלתו. ממחשבה למעשה - הוא נסע אל הרבי ושאלו מעיקרא מאי קסבר ולבסוף מאי קסבר - בתחילה לא נענה הרבי להפצרותי לעבור לסביבה יהודית - אך עתה כשאני כבר מורגל למצבי, אז הרבי מורה לי לעבור?

כשהרבי שמע את שאלתו, הרצינו פניו ואמר לו בנועם שיחו ובמתק דבריו: היא הנותנת, כל זמן שראיתי שמקום מגורך אינו נוח לך, והימצאותם של הגויים בסביבתך אינה נותנת לך מנוח, והם טורדים את מחשבותיך תמידין כסדרן "מה יהא עם חינוך ילדיך"

סגולות וישועות

"יום זה יכול למשוך עליו להשפיע נשמה עולמית, כי קדוש הוא"

סגולתו המיוחדת של יום ה' באייר כשהוא חל ביום ב' בשבוע

"כי יום זה יכול למשוך עליו להשפיע נשמה עולמית, כי קדוש הוא, ומה גם ליועד להפשיט הנשמה ולדבר עמה, יום זה מוכן לזה לעשותו בנקל. וכ"ש שלא ישים לדרך פעמיו ביום הנזכר, מחלליה מות יומת בר מינן, ובדוק ומנוסה ושומר פתאים ה', ע"כ" (באתי לגני ח"ה עמ' קס"ז).

"כתב המקובל הגדול מהר"א מני זיע"א: ודע לך שאם אירע חודש אייר או אלול או טבת - אחד מהשלוש אלו - שיום ח' שמיני בחודש הוא ביום ב' בשבוע, אותו יום ב' דווקא הוא קדוש ונאור ואדיר ונאור במאוד ומאוד, וצריך לנהוג בו קדושה יתירה, על אחת כמה וכמה ומה גם בלימוד.

השו"ת היומי

הפרשת חלה בברכה כשאופה רק חלק מהבצק

משולחנו של הרה"ג רבי מרדכי הלוי שוורצבורד שליט"א מורה הוראה 'נאות שמחה' - מודיעין עילית

קטנים, פטור. ונחלקו הראשונים והפוסקים האם מדובר שמחלקו לכמה אנשים, או שגם אדם אחד שמחלקו לחלקים שמטרתם שונה, פטור. ולפי"ז, מי שאופה חלק מהבצק וחלק מקפיאה כדי לאפות בזמן אחר, תפריש חלה מספק בלי ברכה. אך בנידון השאלה, כיון שבשעת הלישה לא היתה דעתה לחלק, ורק אחר שנתחייבה העיסה בחלה החליטה לחלק, חייבת בחלה בברכה, כמבואר בשו"ע יו"ד סי' שכ"ו ס"ד.

שאלה: הכנתי בצק לחלות בכמות של שלושה קילו על מנת להפריש חלה בברכה, ולאחר הכנת הבצק שמת לי לב שאני צריכה רק מעט חלות לשבת הקרובה, ומספיק לי לאפות קילו אחד, ואם אאפה את כל הכמות לא יהיה לי מה לעשות עם כל כך הרבה חלות. לכן אני רוצה לאפות רק קילו וחצי, ואת שאר הבצק להקפיא. האם אוכל להפריש חלה בברכה?

תשובה: העושה בצק שיש בו שיעור חלה ע"ד לחלקו לחלקים

סולם המוצמד לזיז היוצא מהמחיצה - מתיר את השימוש במחיצה מעברה האחד אך לא מעברה השני

שליכה לשליכה, הוא פחות משלושה טפחים - רשאים דיירי חצר זו להשתמש בראש המחיצה כחלק מהחצר, דהיינו ש'עירוב החצרות' שעשו בחצרם, מתיר להם להעביר חפצים מהבית לראש המחיצה ולהיפך; ואילו לדיירי החצר השנייה אין עירוב החצרות שעשו בחצרם מתיר זאת.

[שו"ע שעב, יב, ומשנ"ב צג-צד; ביאורים ומוספים דרשו, 69 ר71, וראה שם, 74]

שתי חצרות שמחיצה מפרידה ביניהן, ובאחת מהן יוצא מהמחיצה זיז ששטחו ארבעה על ארבעה טפחים, והוא ממוקם בטווח של פחות מעשרה טפחים מהקרקע, ובטווח של פחות מעשרה טפחים מראש המחיצה, דהיינו שפני הזיז העליונים נמצאים בטווחים אלו; והעמידו סולם מהקרקע לזיז, אשר ראשו נשען על הזיז, והמרחק שבין שליבתו התחתונה לקרקע, ובין

מערכת של זיזים וסולמות עם מיקומים ומרחקים שונים - נחשבת כסולם אחד ארוך...

מהזיז התחתון לעליון; ואזי, אם הזיז העליון נמצא בטווח של פחות מעשרה טפחים מראש המחיצה, מותר לדיירי החצר להעביר חפצים מהבית לראש המחיצה, ולהיפך. ויש להוציא את הזיז העליון בקו ישר מעל לזיז התחתון, אלא בקו אלכסון, כדי שיהיה ניתן להעמיד סולם מזיז לזיז בשיפוע.

[שו"ע שעב, יב, ומשנ"ב ק וקב; ביאורים ומוספים דרשו, 71 ר73, וראה שם, 72]

בהמשך לאמור: אם המחיצה המפרידה בין החצרות גבוהה, כך שאין די בזיז אחד כדי לעמוד בטווחים הנדרשים (ראה לעיל) - ניתן להוציא זיז אחד בטווח של פחות מעשרה טפחים מהקרקע, ולהעמיד סולם מהקרקע אליו, כנ"ל; ואזי להוציא מעליו זיז נוסף בטווח של פחות מעשרה טפחים מהזיז התחתון, דהיינו שפני הזיז העליון יהיו בתוך טווח זה; ואזי להעמיד סולם

באיזה אופן נחשבת פִּלְטְפוֹרְמָה המוקמת בסמוך למחיצה כפתח?

זה כאילו יש פתח בין החצרות. ולדעת רוב הראשונים, די בכך שהפרש הגובה בינה לראש המחיצה יהיה פחות מעשרה טפחים; ובשעת הדחק ניתן להקל; ולכל הדעות, באופן זה, אם הוקמה ה'במה' רק באחת החצרות, מתיר עירוב החצרות לבני חצר להעביר חפצים מהבית לראש המחיצה, ולהיפך.

[שו"ע שעב, ט, משנ"ב פ-פג, וביה"ל ד"ה אבל; וראה שעה"צ נב; ביאורים ומוספים דרשו, 57]

כפי שלמדנו, שתי חצרות שמחיצה מפרידה ביניהן והעמידו סולמות משני צידיה - הרי זה כאילו יש פתח ביניהן, והן יכולות לערב 'עירוב חצרות' זו עם זו. וכמו כן, אם הקימו משני עברי המחיצה כעין 'בְּמָה' (= פִּלְטְפוֹרְמָה) המחוברת לקרקע, בכל עובי שהוא, ובמרחק של פחות משלושה טפחים מהמחיצה - אם שטחה של כל 'במה' הוא ארבעה על ארבעה טפחים, והפרש הגובה שבינה לראש המחיצה הוא פחות משלושה טפחים - הרי

18 ש"ח ורהמתם

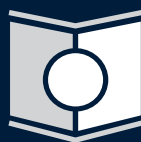
יש לנו הצעה מיוחדת עבורכם

ארגון 'דרשו' ו'אחינו' במבצע ענק, של מתנות יוקרה שישמחו מאוד אתכם ואת המקבלים ממכם. והמשלוח עלינו. תרמו לארגון 'אחינו' החל מ-18 ש"ח לחודש, וקבלו מתנות:

סט הספרים המבוקשים 'משנה ברורה' מהדורת 'דרשו' וספר 'לקראת שבת' ויקרא ב'. ובנוסף קבלו כרטיסי הגרלה בסכום של 42,000 ש"ח.

להצטרפות וקבלת המתנות:

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרו עולמית לחייוק
ועידוד לימוד התורה

המרכז לסייע והכוונת תלמידים

נות בדרר

תורמים 18 ש"ח למשך 16 חודשים סך התרומה 288 ש"ח

ומקבלים מתנות

ספד 'משנה ברורה' דרשו'

ספר 'לקראת שבת' - ויקרא ב'

2 כרטיסי הגרלה על 42.000 ש"ח

מסלול מס' 28 - המתנה בשווי 538 ש"ח

מוקד 'דרשו' 02-5609000

* שתי חצרות שמחיצה מפרידה ביניהן, והעמידו סולמות משני צידי המחיצה, באופן שניתן לעבור מחצר לחצר בקלות - הרי זה כאילו יש פתח בין החצרות, והן יכולות לערב 'עירוב חצרות' זו עם זו. ואם רוחב ראש המחיצה הוא פחות מארבעה טפחים - צריך שלא יהיה בין הסולמות שמשני עברי המחיצה מרחק אופקי של יותר משלושה טפחים.
* אין סולם נחשב כפתח אלא כשרוחבו לפחות ארבעה טפחים, כרוחב המינימלי הנדרש לפתח; ושליבתו העליונה מגיעה עד לטווח של פחות משלושה טפחים מראש המחיצה.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

איזה איסור ממלאכת 'הוצאה' ניתן לעבור עליו רק בסיוע של אדם נוסף?

העומד ברשות היחיד זו, להושיט חפץ לאדם העומד ברשות היחיד האחרת, אף מעל לעשרה טפחים; כיון שבצורה זו הושיטו הלויים את הקרשים זה לזה, מעגלה לעגלה, בעבודת המשכן, שממנה נלמדות ל"ט מלאכות האסורות בשבת. ונחלקו הפוסקים אם האיסור מדאורייתא הוא אף כשאינו מושיט את החפץ לאדם אחר, אלא מושיטו ומניחו ברשות האחרת; ואף לדעת המקלים, הדבר אסור מדרבנן.

[שו"ע שנד, א, משנ"ב ח, וביה"ל ד"ה אלא; ביאורים ומוספים דרשו, 12-13]

שתי רשויות היחיד שמוותר להעביר חפצים מזו לזו בשבת, וכגון שעשו 'עירוב חצרות', ורשות הרבים עוברת ביניהן - מותר לזרוק חפצים מזו לזו דרך האוויר שמעל לרשות הרבים, בגובה שמעל לעשרה טפחים, שהוא 'מקום פטור'. וכן, אם שתי הרשויות הן משני עברי רשות הרבים, מותר גם להושיט חפץ מזו לזו. ברם, אם שתי הרשויות הן בצד אחד של רשות הרבים, וכגון שתי מרפסות הבולטות מרשות היחיד זו לצד זו, וביניהן מפריד אוויר שתחתיו הוא רשות הרבים - אסור מדאורייתא לאדם

הלוח היומי

ח' באייר | ר' זונדל ב"ר א. צבי הירש קרויזר זצ"ל, ב' אור החמה

ביום זה החלו פרעות תתנ"ו בקהילות שו"ם, במהלך מסע הצלב הראשון, כאשר תחילתם בטבח עשרה מיהודי קהילת שפיירא עקה"ש לאחר שסירבו להמיר את דתם, והמשך במאות הרוגי קהילת וורמייזא הי"ד ומגנצא ועוד קהילות שבהם טבחו באלפי יהודים הי"ד ושרפו בת"כ, על פרעות נוראות אלו, חוברו קינות נוספות לתשעה באב.

יארצייט:

תקצ"א: ר' ירחמיאל ב"ר יעקב יצחק (היהודי הקדוש) רבינוביץ זצ"ל, מפשיסחא.
תרח"צ: ר' עזרא ב"ר יהודה לייב אלטשולר זצ"ל, אב"ד וואינוטא ועוד, ב' תקנת עזרא, תקנת ארצות, תקון דרך החיים ועוד.
תש"ג: ר' משה מרדכי ב"ר יעקב אריה מטריסק הי"ד.
תשד"מ: ר' דוד אלכסנדר ב"ר שמרי' מלינובסקי זצ"ל, ר"י אור התורה וב' אמרי דוד.
תשע"ד: ר' זונדל ב"ר א. צבי הירש קרויזר זצ"ל, ב' אור החמה.

להתקשר לתורה מסביב לשעון

מאת הרבנים הגאונים שליט"א

הרב **מאיר שפרוך שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 2/2

הרב **אליהו אורנשטיין שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 2/1

הרב **אפרים סגל שליט"א**
הדף היומי בהלכה • אידיש

שלוחה 1/3/2

הרב **אריה זילברשטיין שליט"א**
הדף היומי בהלכה • עברית

שלוחה 1

הרב **יוסף ברגר שליט"א**
ווארט עם סיפור בראי הפרשה

שלוחה 7

הרב **מרדכי שלמה פריינד שליט"א**
הדף היומי בהלכה • אידיש

שלוחה 1/3/1

הרב **אברהם פוקס שליט"א**
הפוח בכל יום - המייל היומי של דרשו

שלוחה 3

הר"י **שלום יכנס ואברהם פוקס שליט"א**
לקראת שבת מלכתא
סיפורים ופנינים מפרשת השבוע

שלוחה 7

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

חייגו: *4992 או 077-2222-666

עובד הרואה שיש במפעל עובדים מיותרים - האם מותר לו לספר זאת לבעלי המפעל?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי ב'חפץ חיים'

עובדים כהוגן - דעת הגר"ש אלישיב (אשרי האיש ח"א פ"ל אות ז) שמותר לו לדווח אף אם הם יפוטרו מחמת דבריו. ואף אם לא נתמנה לפקח, דעת הגר"נ נוסבוים (מראי מקומות, להגר"ר ויליגר ח"ב) שמותר לספר על פועל שעבד רק חלק מהזמן ששכרוהו לעבוד, אף שע"י כן יעכב המעביד חלק ממשכורתו, כיון שבבי"ד לא היו מוציאים מהמעביד ממון זה מספק, מחמת שהוא המוחזק בממון [וזאת אם יש לו ראייה או סיבה לחשוב ולהסתפק שלא עבד בשעות מסויימות, שאל"כ א"א לסמוך על עד אחד למנוע מתשלום שחייב].

וכן עובד הרואה שיש במפעל פועלים מיותרים, דעת הגר"א נבנצל (משנה ברורה ביצחק יקרא ח"ו בסוף הספר עמ' ד) שחייב לדווח על כך להנהלה משום השבת אבדה, אף שעקב כך יפוטרו חלק מהם [וראה לקמן (ציורים ס"א וס"י) ששמע שאם ההנהלה יכולה לשים לב לדבר בעצמה אין צריך לספר]. והוסיף שכמו כן בודאי צריך לדווח לוועד כשרות על זיופים בחותמת שלהם. ולמסור נהג אוטובוס שמרמה להנהלת החברה, דעת הגר"י סילמן (מראי מקומות שם) שמותר, כיון שדבר היזק שאין אפשרות לבי"ד לטפל בו אפשר למוסרו אפילו לערכאות.

אחד התנאים הנדרשים להיתר לספר רכילות לתועלת, הוא שלא יסובב על ידי הרכילות נזק לאותו אדם יותר מאשר היה מגיע לו בדין תורה. בסעיף ה' מכלל ט' בהלכות רכילות מביא 'חפץ חיים' דוגמא למקרה כזה, כגון שהמספר יודע בחברו שהוא יקבל את סיפורו כאמת גמורה, ועל סמך זה יבטל עסקה עם פלוני. באופן זה, למרות שאם היו שני עדים מעידים על הסיפור בבית דין, היה מותר לו לבטל את העסקה, מכל מקום, כיון שכאן הסיפור מתבסס על פי עד אחד בלבד, נמצא שעל פי דין תורה יהיה אסור לו לחזור בו. וא"כ, בגלל הרכילות נגרם לנידון היזק יותר מאשר היה מגיע לו בדין תורה.

בביאורים ומוספים מביאים מספר נידונים בענין זה. האם מותר לאדם להסתלק משותפות על סמך מה ששמע מאדם אחד? יש שכתב (נתיב חיים) שכשלא קבעו זמן עד מתי תימשך השותפות רשאי להסתלק, שהרי מבואר בשו"ע (חור"מ סי' קעו סט"ז) שכשלא קבעו זמן יכול כל אחד להיפרד מהשותפות מתי שירצה, וא"כ אין בהפסקת השותפות היזק והפסד שבי"ד לא היו מבצעים, אלא רק מניעת רווח.

אדם שהתבקש לעקוב אחר פועלים בעבודתם ולדווח אם הם

יארצייט הגאון רבי זונדל ב"ר אליהו צבי קרויזר בעל 'אור החמה'

בשכונתו של הג"ר זונדל קרויזר זצ"ל היה גר אדם של"ע נטרפה דעתו, והנ"ל היה מטרידו מידי פעם בסיפורי הבל, ורבינו היה מקשיב לו במתינות, ואף שהיה מיוחד בשמירת רגעיו, מצא לנכון לבטל מזמנו עבורו כדי לכבדו.

(זהרי חמה עמ' רטו)

נשתדל להאיר פנים ולנהוג בכבוד לכל אדם ואף כלפי אנשים הפחותים ברמה מאיתנו.